Published on (https://bnm.md)

30.12.2020

Conturile internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul III 2020 (date provizorii)

Conturile internaționale în trimestrul III 2020 (date provizorii) – materialul analitic integral [1]

Chestionarul cu principalii indicatori ai conturilor internaționale [2]

Deficitul contului curent al balanței de plăți a Republicii Moldova, în primele nouă luni ale anului 2020, s-a redus comparativ cu cel înregistrat în ianuarie-septembrie 2019 atât ca valoare absolută, cât și relativ la PIB. Deficitul a constituit 556,61 mil. USD (din care în trimestrul III 2020 – 333,03 mil. USD), în scădere cu 39,9 la sută. Raportat la PIB, contul curent a constituit -6,4 la sută (față de -10,5 la sută în ianuarie-septembrie 2019). Această dinamică a fost determinată de scăderea considerabilă a deficitului comerțului exterior cu bunuri, de creșterea substanțială a excedentului veniturilor secundare, de majorarea ușoară a excedentului serviciilor, în timp ce balanța veniturilor primare s-a deteriorat.

Deficitul comerţului cu bunuri a constituit 2 179,02 mil. USD (din care în trimestrul III 2020 – 907,19 mil. USD), diminuându-se cu 11,0 la sută din cauza scăderii mai accelerate a importurilor de bunuri (-10,1 la sută) decât a exporturilor (-8,4 la sută), comparativ cu ianuarie-septembrie 2019.

În pofida scăderii considerabile a volumului fizic al bunurilor exportate (-10,8 la sută, -25,9 la sută și -19,3 la sută în trimestrele I-III 2020, respectiv), valoarea exporturilor s-a redus într-o măsură mai mică grație majorării prețurilor la bunurile exportate (+3,2 la sută, +6,4 la sută și +9,1 la sută, respectiv). Din punct de vedere geografic, scăderea exporturilor a fost determinată de categoria „alte țări" (altele decât UE și CSI), exporturile către acestea diminuându-se cu 23,4 la sută față de primele nouă luni ale anului 2019. Exporturile către țările CSI, de asemenea, au scăzut cu 8,9 la sută, iar către țările UE-27 – cu 1,0 la sută.

În exporturile de bunuri au predominat tradițional exporturile de *produse agroalimentare* (în scădere cu 7,7 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2019), cu o pondere de 56,1 la sută din total. În structura importurilor a prevalat *categoria mașini, aparate, echipamente* cu o pondere de 17,6 la sută, deși importul acestora a scăzut cu 4,3 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2019. Importurile de produse minerale, anterior principala categorie de import, au scăzut semnificativ (-34,8 la sută față de primele nouă luni ale anului 2019), atât din cauza ieftinirii produselor petroliere, cât și din cauza scăderii volumelor fizice importate (din luna aprilie 2020 s-a oprit importul de energie electrică din Ucraina, aceasta fiind procurată de la Centrala termoelectrică de la Cuciurgan).

Excedentul comerțului exterior cu *servicii* (283,44 mil. USD, din care 114,97 mil. USD – în trimestrul III 2020) a crescut cu 5,4 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2019. Îmbunătățirea balanței serviciilor a fost determinată de scăderea mai însemnată a importurilor (-27,5 la sută față de primele nouă luni ale anului 2019) decât a exporturilor (-19,8 la sută). În cadrul exporturilor, au fost afectate cel mai mult serviciile de

transport (-40,0 la sută față de ianuarie-septembrie 2019), în special serviciile de transport aerian de pasageri (-2,9 ori). De asemenea, scăderi considerabile a fost înregistrate la exportul de servicii de călătorii (-23,2 la sută) și servicii de prelucrare a materiei prime (-17,9 la sută). Impactul negativ a fost estompat în continuare de creșterea semnificativă a exportului de servicii de informatică (+24,9 la sută).

Scăderea excedentului veniturilor primare cu 17,4 la sută față de ianuarie-septembrie 2019, până la 331,66 mil. USD (din care 68,73 mil. USD – în trimestrul III 2020), a fost determinată de reducerea remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți cu 13,8 la sută. Concomitent, au scăzut și ieșirile de venituri primare, în special veniturile spre plată investitorilor străini (-16,1 la sută față de primele nouă luni ale anului 2019).

Veniturile secundare au înregistrat o creștere a excedentului cu 18,1 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2019, până la 1 007,31 mil. USD (din care 390,46 mil. USD – în trimestrul III 2020). Transferurile personale primite din exterior de rezidenții moldoveni s-au majorat cu 7,2 la sută. Valoarea asistenței tehnice, ajutorului umanitar și a granturilor primite în cadrul cooperării internaționale, pentru toate sectoarele instituționale, a crescut cu 17,2 la sută.

Remiterile personale totale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova în primele nouă luni ale anului 2020 au scăzut cu 2,4 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2019 și au constituit 1 307,14 mil. USD (din care 471,49 mil. USD – în trimestrul III 2020), ceea ce reprezintă 15,1 la sută relativ la PIB (-0,1 p.p. față de ianuarie-septembrie 2019). Cea mai mare parte a remiterilor personale a venit din țările UE-27 (48,2 la sută din totalul remiterilor), din CSI – 20,3 la sută, iar din alte țări – 31,5 la sută. Concomitent, plățile de remiteri către nerezidenți (debit) au constituit 221,69 mil. USD, în creștere cu 6,1 la sută.

Contul de capital a consemnat un deficit de 41,09 mil. USD (din care 23,45 mil. USD – în trimestrul III 2020), care s-a majorat cu 4,1 la sută față de primele nouă luni ale anului 2019. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (49,42 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 8,36 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent şi contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital ale rezidenţilor Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanţare** externă a constituit 597,70 mil. USD (din care 356,48 mil. USD – în trimestrul III 2020), ceea ce reprezintă 6,9 la sută în raport cu PIB (față de 11,0 la sută în primele nouă luni ale anului 2019).

În **contul financiar** al balanței de plăți a fost înregistrată o scădere considerabilă a activelor sub formă de numerar și depozite, care au reprezentat principala sursă de finanțare a deficitului de cont curent în primele nouă luni ale anului 2020. De asemenea, la finanțarea deficitului de cont curent au contribuit într-o mare măsură împrumuturile externe. Astfel, contul financiar în ianuarie-septembrie 2020 s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 652,12 mil. USD (din care 412,20 mil. USD – în trimestrul III 2020), ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 474,38 mil. USD generate de tranzacţiile efective, precum și a scăderii activelor financiare externe ale rezidenților cu 177,74 mil. USD, în valoare netă.

Pasivele s-au majorat, în special, datorită tragerilor nete în sumă de 351,66 mil. USD înregistrate la împrumuturile externe (trageri – 721,85 mil. USD, rambursări – 370,19 mil. USD). Administrația publică a contractat în primele nouă luni ale anului 2020 împrumuturi externe noi în valoare de 367,55 mil. USD, creditorii fiind: Fondul Monetar Internațional – 246,70 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 33,40 mil. USD, Banca Europeană de Investiții - 29,58 mil. USD, Comisia Europeană – 22,88 mil. USD, Banca

Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 20,73 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 5,95 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 5,36 mil. USD, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 2,93 mil. USD. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 119,06 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a primit de la FMI 8,03 mil. USD și a rambursat 42,29 mil. USD din împrumuturile contractate anterior. Băncile licențiate au efectuat rambursări nete în sumă de 0,97 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 138,40 mil. USD.

De asemenea, s-au majorat cu 85,91 mil. USD în valoare netă angajamentele sub formă de *credite comerciale și avansuri* primite de la partenerii comerciali nerezidenți.

Angajamentele sub formă de *investiții directe* s-au majorat cu 22,74 mil. USD pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2020. Această dinamică a fost determinată, în primul rând, de reinvestirea profiturilor în sumă de 43,00 mil. USD, precum și de creșterea netă a participațiilor la capital și a acțiunilor în posesia nerezidenților cu 37,64 mil. USD, în urma tranzacțiilor efective. Concomitent, filialele moldovenești au efectuat rambursări nete de împrumuturi contractate anterior de la investitorii direcți din străinătate în sumă de 57,90 mil. USD.

Pasivele sub formă de *numerar și depozite*, de asemenea, au înregistrat o creștere netă cu 16,18 mil. USD. Diminuarea netă a activelor financiare a fost determinată de scăderea cu 509,58 mil. USD a activelor sub formă de numerar și depozite (din care activele băncilor licențiate s-au redus cu 6,41 mil. USD, iar ale altor sectoare – cu 503,17 mil. USD).

Partenerii comerciali nerezidenți au efectuat achitări nete în valoare de 36,12 mil. USD la *creditele comerciale și avansurile* acordate lor anterior de către rezidenții moldoveni, diminuând astfel activele financiare externe.

De asemenea, au scăzut cu 6,10 mil. USD activele externe ale rezidenților sub formă de *investiții directe*.

Concomitent, s-au majorat *activele oficiale de rezervă* ale BNM cu 367,91 mil. USD.

Poziția investiţională internaţională a Republicii Moldova, la 30.09.2020, a constituit -5 625,21 mil. USD (sau 47,6 la sută relativ la PIB), soldul debitor aprofundându-se față de sfârşitul anului 2019 cu 12,8 la sută.

Stocul *activelor financiare externe* a însumat 5 306,22 mil. USD, în creștere cu 0,3 la sută de la începutul anului, iar al pasivelor – 10 931,43 mil. USD, majorându-se cu 6,4 la sută. Raportul dintre stocul activelor şi pasivelor externe a constituit 48,5 la sută, fiind în descreștere cu 2,9 p.p. față de situația de la finele anului 2019.

Pe parcursul primelor nouă luni anului 2020, stocul *activelor oficiale de rezervă* a crescut cu 12,9 la sută comparativ cu stocul de la începutul anului, constituind 3 453,39 mil. USD la 30.09.2020. Volumul activelor oficiale de rezervă corespunde tuturor criteriilor de suficiență (i) acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 6,9 luni de import efectiv); (ii) acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 150,4 la sută); (iii) acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 85,4 la sută) etc.

Stocul angajamentelor sub formă de *investiții directe* a totalizat 4 813,63 mil. USD (în creștere cu 1,7 la sută de la începutul anului), reprezentând 44,0 la sută din totalul pasivelor externe. Stocul pasivelor sub formă de împrumuturi (cu excepția celor intragrup) a crescut cu 12,9 la sută față de 31.12.2019 și a constituit 3 863,27 mil. USD, ceea ce reprezintă 35,3 la sută din totalul angajamentelor externe.

Datoria externă brută a Republicii Moldova a crescut față de începutul anului cu 7,2 la sută și a totalizat 7 950,28 mil. USD la 30.09.2020, ceea ce constituie 67,3 la sută raportat la PIB (+5,3 p.p. față de 31.12.2019).

Datoria externă publică şi public garantată a reprezentat 27,7 la sută din totalul datoriei externe, însumând 2 204,95 mil. USD (+14,9 la sută de la începutul anului). *Datoria externă privată negarantată* s-a cifrat la 5 745,33 mil. USD, crescând cu 4,5 la sută față de 31.12.2019.

Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine *datoriei pe termen lung* (71,1 la sută), care a constituit 5 653,44 mil. USD la 30.09.2020, în creștere cu 7,3 la sută față de începutul anului. Datoria externă pe termen scurt s-a majorat cu 7,0 la sută pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2020 și a constituit 2 296,84 mil. USD la 30.09.2020.

Mai multe detalii pot fi găsite în materialul analitic integral pentru conturile internaționale (sus), precum și în materialele analitice separate pentru balanța de plăți, poziția investițională internațională și datoria externă, publicate pe pagina web oficială a BNM:

- Balanța de plăți în trimestrul III 2020 (date provizorii) [3]
- Poziția investițională internațională la sfârșitul trimestrului III 2020 (date provizorii) [4]
- Datoria externă brută la sfârșitul trimestrului III 2020 (date provizorii) [5]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți [6]
- Poziția investițională internațională [7]
- Datoria externă [8]

See also

Tags
Balanţa de Plăţi [9]
Datoria Externă [10]
Poziţia Investiţională Internaţională [11]
statistics [12]
evoluția conturilor internaționale [13]
conturile [14]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/61576

Related links:

[1] https://bnm.md/files/01_CI_2020_q3_2.pdf [2] https://bnm.md/files/CI_dashboard_2020_3.pdf [3] https://bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-trimestrul-iii-2020-date-provizorii [4] https://bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2020-date-provizorii [5] https://bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2020-date-provizorii

[6] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml?id=0&lang=ro [7] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [8] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml?id=0&lang=ro [9] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [10] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [11] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [12] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [13] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale [14] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturile